

De Onlanden

Februari 2024

In deze Nieuwsbrief:

Vernieuwde website **p.1**; Broedvogelrapportage 2023 **p.1**; Ontvangen donatie **p3**; jaarstukken **p4**

Vernieuwde website

Begin deze maand is onze vernieuwde website online gegaan. Naast een aantal verbeteringen aan de 'achterkant', ziet de site er ook een beetje anders uit. Zo zijn de meest recente waarnemingen nu direct op de voorpagina te vinden. Onder het kopje 'Nieuws' geven we een inblikje in welke projecten en processen we meelopen. Daar zullen we ook schrijven over wat er actueel te zien is in De Onlanden.

De publicaties en rapporten hebben een eigen menu-knop gekregen. We hopen dat onze website steeds meer een plek wordt waar informatie over De Onlanden, die buiten de reguliere monitoring om verzameld wordt, een plek kan krijgen.

Het is dus zeker de moeite waard om af en toe een kijkje te nemen op www.deonlanden.nl.

Lieselot Smilde, redactie

Broedvogelrapportage 2023

Ook In 2023 zijn de broedvogels van De Onlanden geïnventariseerd. Omdat de inventarisaties al sinds 2013 jaarlijks worden gedaan, is een langjarige reeks beschikbaar. Dat is waardevol om trends en ontwikkelingen zichtbaar te maken.

Voor de standvogels is 2023 over het algemeen een 'mild' jaar geweest, ondanks een winter met hoge waterstanden en een erg droog voorjaar. Ook in de Sahel waren de omstandigheden relatief gunstig voor de trekvogels die daar overwinteren. De vogelgriep daarentegen blijft om zich heen grijpen. Zowel lokaal als mondiaal. Dat dat enorme effecten kan hebben heeft de uitbraak van vogelgriep bij de Kokmeeuwen kolonie in het voorjaar van 2023 wel laten zien: er zijn 1.600 dode Kokmeeuwen uit het gebied gehaald. Boswachter Bart Zwiers blikt in [dit artikel van RTV Drenthe](#) terug.

Afgelopen jaar zijn er in De Onlanden 122 soorten broedvogels vastgesteld. Dat is weer een nieuw record. Van de broedvogels in De Onlanden staan er 38 op de Rode Lijst (ernstig bedreigd) en 10 op de Oranje Lijst (kwetsbaar).

Grasmus. Foto: Ane van Rees.

Het aantal territoria is met 11029 het op één na beste jaar. Er zijn 40 soorten die een nieuw record qua aantallen hebben bereikt. Het gaat dan om zangers van riet en ruigte en vogels van bos en park. Met name Rietzanger en Snor hebben een enorme toename laten zien. Voor 14 soorten, voornamelijk eenden, ralachtigen en weidevogels, hebben een achteruitgang laten zien. Vier soorten hebben in 2023 hun debuut gemaakt in De Onlanden: Kwak, Koereiger, Woudaap en Kleine mantelmeeuw, al is voor geen van deze soorten zekerheid over broeden verkregen.

Steltkluut. Foto: Jannie Schoonveld

Dankzij 32 vrijwilligers hebben we een goede teldekking gehad: 44 van de 55 telplots zijn gemonitord. Om de teldekking zo hoog mogelijk te houden, zijn we op zoek naar mensen die dit voorjaar een plot willen tellen. Als u interesse heeft kunt u contact opnemen met Michel Wijnhold (mwijnhold@hotmail.com).

De volledige rapportage Broedvogels in De Onlanden in 2023 kunt u lezen op onze site:

<https://www.deonlanden.nl/broedvogelrapportages/>

6 april. Geoorde futen. Foto: Evert Dirks.

Een van deze vrijwilligers, René Oosterhuis, is afgelopen november tijdens de Landelijke Dag van SOVON uitgeroepen tot waarnemer van verdienste. Die verdienste geldt zeker ook voor De Onlanden, ook in deze nieuwsbrief verschijnen regelmatig artikelen van zijn hand. [Lees hier het hele artikel](#) op de site van SOVON.

*Wim van Boekel (links) spreekt Herman Sips (rechts) toe.
Foto: Michel Wijnholt*

Op maandag 5 februari was de jaarlijkse avond voor de vrijwillige broedvogeltellers. Naast de presentatie van de resultaten van 2023, waren er interessante lezingen. Willem van Manen (Sovon) sprak over het onderzoek aan Paapjes in De Onlanden. René Oosterhuis vertelde over (het jaar van) de Huismus. Daniella van Gennep en Erik Veenstra van vakantiepark Meerzicht vertelden over hun gewonnen strijd tegen Europarcs en de groene plannen die ze hebben voor de toekomst. Ook is er aandacht geweest voor het afscheid van Herman Sips als voorzitter van stichting Natuurbelang De Onlanden eerder dit jaar. Wim van Boekel (oud-secretaris) haalde herinneringen en een aantal smakelijke anekdotes op. Herman riep in zijn

afscheidswoord de vogelaars op om zich juist nu niet stil te houden maar zich te roeren. De natuur staat in het huidige politieke klimaat immers zwaar onder druk.

Michel Wijnhold, coördinator broedvogeltelling.

Ontvangen donatie

Onze ouders Jan Luinge (geboren 28 juli 1932, overleden 12 oktober 2022) en Giene Wilkens (geboren 28 augustus 1943, overleden 5 september 2015) zijn beide geboren en opgegroeid in Peize.

Opa en oma Luinge, en later oom Roelof, hadden een boerderij in Peize. Ook opa en oma Wilkens waren lang geleden “keuterboeren”. De familie Luinge had ook weideland voor hun koeien in het gebied dat nu De Onlanden is, bijvoorbeeld “op Beeld” en “in de Wetering”. De liefde van onze ouders voor dit gebied is altijd gebleven.

Toen ongeveer 20 jaar geleden De Onlanden ontstond en de goede weidegrond teruggegeven werd aan de natuur, kon vooral onze vader dit niet begrijpen. Al snel keek hij hier anders tegenaan. Als geboren natuur- en vogelliefhebbers genoten onze ouders binnen korte tijd van het nieuwe gebied. Onze vader wist waar de roerdompen zaten en kon hun roep, het zogenaamde ‘hoempen’, nadoen. Zij kregen vaak een groet terug. Ook zagen ze regelmatig vosjes bij het “Tolnersbosje”.

Het bruggetje over het Eelderdiep, vlak bij de Onlanderij is een favoriet plekje van vogelspotters om even de vele (water)vogels te kijken. Ook onze ouders kwamen daar vaak. Toen andere vogelliefhebbers enthousiast werden wanneer ze een zwarte stern onder het bruggetje door zagen scheren reageerde onze vader: “die vlogen hier 60 jaar geleden ook al”.

Natuurlijk hebben ze ons de liefde voor dit mooie gebied doorgegeven. Ook wij hebben er al vaak een mooie wandeling gemaakt. Wij hebben van harte uit naam van onze ouders een donatie overgemaakt naar Stichting Natuurbelang De Onlanden.

Anne, Hennie en Willeke Luinge

Uitzicht uitkijktoren in westelijke richting. Foto: Leo Stockmann

Jaarstukken

Het [inhoudelijk jaarverslag 2023](#), [het beleidsplan 2024](#) en de [begroting 2024](#) zijn op de site www.deonlanden.nl gepubliceerd. Door op de blauw onderstreepte teksten te klikken komt u bij de stukken.

Lieselot Smilde, secretaris

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u zich geabonneerd hebt op de nieuwsbrief van de stichting Natuurbelang De Onlanden.

Met vragen kunt u contact opnemen via info@deonlanden.nl.

Wilt u het werk van onze stichting steunen? Meldt u dan aan als Onlander [via onze website www.deonlanden.nl](http://www.deonlanden.nl)